

4ο ΘΕΜΑ ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗΣ ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΕΚΦΩΝΗΣΕΙΣ

Η **πειθαρχία** μέσα στο Σχολείο αποτελεί το πιο σημαντικό και πολυσύνθετο πρόβλημα που απασχολεί τόσο εκπαιδευτικούς όσο και γονείς σε όλο το δυτικό κόσμο. Αναμφισβήτητα, είναι ένα από τα σοβαρότερα προβλήματα, ακόμα και για τους πιο έμπειρους ψυχοπαιδαγωγούς. Σε παλαιότερες εποχές, όπως πριν 50 χρόνια, πειθαρχία σήμαινε πλήρη υποταγή στο πνευματικό και πολιτικό κατεστημένο και έλλειψη διαλόγου.

Η σχολική πειθαρχία είναι η κοινωνικά παραδεκτή συμπεριφορά προς την οποία πρέπει να συμμορφώνονται πρώτα οι εκπαιδευτικοί και οι γονείς και έπειτα οι μαθητές, γιατί θεωρείται **απαραίτητη** για την επίτευξη των βασικών στόχων του Σχολείου και της κοινωνίας γενικότερα. Είναι η υπεύθυνη συμπεριφορά που αποτελεί έκφραση της αυτόνομης ηθικής ανάπτυξης και βούλησης του ανθρώπου. Η πειθαρχία αρχίζει από τη συμπεριφορά μέσα στην τάξη συνεχίζει στην αυλή και φυσικά ξεπερνάει τόσο το χρόνο λειτουργίας του Σχολείου όσο και τον τόπο. (Αν κτυπήσει για παράδειγμα ένας μαθητής εκτός Σχολείου, κάποιον άλλο μαθητή αντιμετωπίζεται πειθαρχικά και από το Σχολείο του).

Ο γονιός στην εφηβεία, την ηλικία της «φυσιολογικής ψύχωσης»

Η εφηβική ηλικία είναι ένα πέρασμα από την παιδική ηλικία στην ενηλικίωση. Είναι μία ηλικία γεμάτη συναισθηματική αναστάτωση, εσωτερικές συγκρούσεις και διλήμματα. Είναι μία περίοδος μεταβατική όπου ο έφηβος για να καταλάβει τον εαυτό του απομακρύνεται από τον κόσμο των γονιών και προσπαθεί να κτίσει την ταυτότητά του αναζητώντας την ανεξαρτησία του. Ο κόσμος των συνομηλίκων και της παρέας σ' αυτή την ηλικία παίζει πολύ σημαντικό ρόλο. Σ' αυτή την ηλικία συντελούνται οι μεγαλύτερες ψυχικές αλλαγές στον κόσμο του, που τον κάνουν ευάλωτο στο θυμό, τη διαμαρτυρία, τη βία, την παραβατική συμπεριφορά.

Σ' αυτή τη δύσκολη φάση χρειάζεται ο έφηβος τη σταθερότητα των γονιών του, την αγάπη, την ενθάρρυνση, τη φροντίδα. Τα περισσότερα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι γονείς μπορούν να λυθούν με τη συζήτηση και την ενεργητική ακρόαση, δηλαδή την κατανόηση των νέων. Αυτό βέβαια δε σημαίνει και τη δικαιολόγηση ή την ταύτισή τους με τα θέλω των εφήβων.

Η συμβολή των γονέων στην πορεία για την ενηλικίωση είναι πολύ σημαντική. Σ' αυτό βοηθάει το συγκροτημένο οικογενειακό περιβάλλον οι κανόνες και οι αρχές που έχουν όλα τα μέλη. Το να αναγκαστεί ο νέος να στηριχτεί μόνο στην παρέα των συνομηλίκων και να επηρεάζεται μόνο από αυτή, τον κάνει να αισθάνεται ανασφάλεια. Αντίθετα ο έφηβος αισθάνεται ανακούφιση και ασφάλεια όταν οι γονείς του έχουν άποψη και τον **καθοδηγούν** βασιζόμενοι σε σταθερές αρχές και αξίες.

Χρειάζονται οι γονείς να βάζουν κανόνες και όρια για να **διαμορφώσουν** ευτυχισμένες και ανεξάρτητες προσωπικότητες, που θα αναλάβουν στο μέλλον τις ευθύνες τους. Πρέπει να αποφεύγονται όμως οι ακρότητες. Οι πολλοί αυστηροί γονείς όπως και οι αναποφάσιστοι και επιτρεπτικοί γονείς είναι το ίδιο **επιβλαβείς** για τους εφήβους. Άλλο τόσο βλαπτικοί για την ψυχολογία των εφήβων είναι οι γονείς που έχουν κακές σχέσεις μεταξύ τους. Το διαζύγιο δεν είναι πάντα καταστροφικό, εξαρτάται από την ποιότητα των σχέσεων. Αντίθετα είναι εξαιρετικά καταστροφική η «συμβατική συμβίωση» γονέων σε ένα σπίτι εφήβων.

Καταλαβαίνω, γιατί είμαι και εγώ γονιός 3 εφήβων, πώς αισθάνονται κάποιοι γονείς που πληροφορούνται ότι ενδεχομένως τα παιδιά είτε εκδηλώνουν μια αποκλίνουσα συμπεριφορά (κάπνισμα, χρήση ουσιών, μικροκλοπές) είτε ενδεχομένως συμμετείχαν σε παράνομες, βίαιες και επικίνδυνες πράξεις. Αισθάνονται ότι βρίσκονται σε αδιέξοδο και αναζητούν απαντήσεις στο γιατί σε μένα; Γιατί σε μας. Ο πανικός και η υπερβολική αυστηρότητα δεν είναι καλοί σύμβουλοι. Το να θεωρήσουμε ότι κάποιες φορές οι ανεπιθύμητες αντιδράσεις των εφήβων προκύπτουν επειδή δυσκολεύονται να κατανοήσουν και να χειριστούν την εφηβική συμπεριφορά τους οι μεγαλύτεροι είναι μία καλή αρχή.

Οι νέοι στην προσπάθειά τους να εκφράσουν την κριτική τους απέναντι στους θεσμούς, την κοινωνία, την πολιτική, κάποιες φορές υιοθετούν πράξεις βίας γιατί δε βρίσκουν τρόπους να εκφράσουν το θυμό τους ή το αίσθημα αδικίας που νιώθουν. Αυτές οι πράξεις βίας μπορεί να είναι ακόμη και ενάντια στον εαυτό τους (χρήση επικίνδυνων ουσιών, επικίνδυνη οδήγηση μηχανής κ.α.).

Ποιες όμως μπορεί να είναι οι σοβαρές περιπτώσεις απειθαρχίας στο Σχολείο; Η ανάρμωση συμπεριφορά σε καθηγητές και μαθητές, το σκασιαρχείο, οι πολλές και αδικαιολόγητες απουσίες, βία στους μαθητές ή τους εκπαιδευτικούς (λεκτική ή σωματική), οι βανδαλισμοί απέναντι στο σχολικό κτίριο, την επίπλωση ή τα εργαστήριά του η καταστροφή ιδιωτικής περιουσίας, η χρήση ουσιών (ναρκωτικά, αλκοόλ), οι κλοπές.

Στέφανου Χρ. Κουμαρόπουλου – Υπευθύνου Συμβ. Σταθμού Νέων Δ' Αθήνας (Η ομιλία έγινε μετά από πρόσκληση ενός Συλλόγου Γονέων των Νοτίων Προαστίων της Αθήνας, στις 9 Φεβρουαρίου 2011)

ΘΕΜΑΤΑ

1. Με βάση το κείμενο ποια είναι τα βασικά χαρακτηριστικά της εφηβείας;

Μονάδες 12,5

2. Με ποιον τρόπο αναπτύσσεται η δεύτερη παράγραφος του κειμένου;

Μονάδες 12,5

3. Να βρείτε από ένα συνώνυμο για τις παρακάτω λέξεις: πειθαρχία, απαραίτητη, καθοδηγούν, διαμορφώσουν, επιβλαβείς.

Μονάδες 10

4. Τα περισσότερα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι γονείς μπορούν να λυθούν με τη συζήτηση και την ενεργητική ακρόαση, δηλαδή την κατανόηση των νέων. Τι είδους σύνταξη έχουμε στο συγκεκριμένο απόσπασμα και τι εκφράζει; Να μεταφέρετε το απόσπασμα στο άλλο είδος.

Μονάδες 15

5. Να αναπτύξετε σε ένα κείμενο 300 περίπου λέξεων τα χαρακτηριστικά των εφήβων και τη σχέση τους με τους γονείς τους.

Μονάδες 50